

Dels paa Jordens Værdi, og den er vækslende i de forskellige Egne. Medens man kan have nok i 2½ Tønde Land i en god Egn, vil det næppe forslaa i en mindre god, og hvad man anser for at være fornødent i en mindre god Egn, 4—5 Tdr. Land, vil være mere end rigeligt i de bedre Egne; men som sagt, det vil altsaa variere derimellem; og derjom jeg sætter Jordens Værdi til ca. 1,000 Kr., tror jeg, at det omtrent vil være den Gennemsnitspris, som Jorden til disse Ejendomme vilde faa. Antager man, at en Huslod f. Eks. bliver paa 4 Tdr. Land, vil der blive 250 Kr. for hver Td. Land, og det vil saa nogenlunde komme til at svare til det, der vil blive Gennemsnittet, naar man tager Landet i det hele. Selv om det nu enkelte Steder skulde synes at være for lidt, er det dog klart, at mange Ejendomsbesiddere ville være glade ved at kunne afstaa Jord til en saadan Pris for at kunne opnaa, at faa paa deres Grænser en Husmandsstand, som staar uafhængig, og som til sine Tider vil søge Arbejde paa de større Jordbrug. Den Beregning, man maa opstille over de Penge, der skulle anvendes til saadanne Huslobber, som her foreslaas, opstiller jeg altsaa saaledes. Til Jorden 1,000 Kr. og 1,500 til Bygninger. Hvad nu det angaar, om 1,500 Kr. skulde være tilstrækkeligt til Bygninger til en Husmand eller ikke, kan jeg kun sige, og jeg antager, at de fleste Jordbrugere have Erfaring om, at det er en passende Bygningssum. Der blev rigtignok her i Salen forleden Dag under en anden Sags Behandling sagt, at det maatte være rene Knaldhytter, der ikke vare mere end 1,500 Kr. værd, naar man sammenlignede denne Sum med de Summer, der udgaves f. Eks. til Bogterhuse ved Jærnbannerne, idet det jo er vist, at disse Bogterhuse sjældent koste under 3—4000 Kr. Jeg tror dog, at de fleste praktiske Landmænd ville paatage sig at bygge lige saa gode Bygninger som Bogterhusene for en Pris af 1,500 Kr. Jeg kan i det mindste for min Part fremlægge ikke ganske faa Assurancetaksationer, som variere mellem 1,200 og 1,600 Kr., og jeg paastaar, at Husmændene ere bedre tjente med disse Huse, end om man tog Jærnbannerens Huse til den dobbelte Pris. Ugeledes blev det fremhævet af den højtærede Indenrigsminister, at Gennemsnitsstatssummen i Husmandskreditforeningen var, om jeg husker ret, 1,800 Kr. Men vi maa huske paa, at i Husmandskreditforeningerne er der en stor Mængde Bygninger, som anvendes til meget andet end Jordbrug, og som derfor ere kostbare Bygninger, for Haandværkere og Køb-

mænd ved Jærnbannerne o. s. v., og hvis Ejendommens Værdi gaar op til 6,000 Kr., saa at Middelpriisen for alle disse Bygninger er større, end den behøver at være i det her nævnte Djemed. 1,500 Kr. er en passende Mellempris for de Ejendomme, her er Tale om. Vi maa ogsaa lægge Mærke til, at Ejeren, Husmanden selv, vil have en væsentlig Indflydelse paa Opførelsen af sin Bygning, og han vil ubetinget kunne bygge lige saa godt og langt billigere end Autoriteterne. Vi faa saaledes Ejendommens Værdi til at være 2,500 Kr. Efter Forslaget skulde de 1,000 Kr. udbetales i Obligationer til pari-Kurs til den Mand, der sælger Jorden. De 1,500 Kr. skulle betales til Bygningsarbejderne, men for at Husmanden ikke skal begynde med at have Tab paa disse Obligationer, foreslaas det, at Kurstabet lægges til Laanet. Disse 3 pCt. Obligationer ville, naar vi her i Landet gaar ud fra 4 pCt. Rente, komme til at staa i 75; men man kan dog sikkert gaa ud fra, at Statsgarantien for dem vil gøre, at de mindst ville komme til at staa i 80. Og naar de saa amortiseres ved Lodstrækning til pari-Kurs, er det vist ikke for sagnvinst at antage, at de i Reglen ville staa i 85; men selv om de ikke komme til at staa højere end i 80, vil det give et Tab af højst 20 pCt., og det giver paa 1,500 Kr. 300 Kr., som lagt til de 2,500 vil give et Beløb af 2,800 Kr. Selv om vi nu sige, at Obligationerne ikke kom højere op end til 75, saa at der blev et Tab af 25 pCt., vilde det i det hele blive et Tab af 375 Kr., som lagte til de 2,500 giver 2,875, saa at Prisen kommer til at variere mellem 2,800 og 2,900 Kr. Desuden foreslaas der i Lovforslaget, at der skal søjes 5 pCt. til, for at Kommunerne kunne faa en mindre Sum, for dermed, om fornødent, at kunne komme de begyndende Husmænd til Hjælp, og støtte dem i deres Virksomhed, thi det maa jo erindres, at det er en af Ulfkerne ved den Slags Forhold, at unge Folk der sætte Bo og maaste faa en lille Ejendom, ofte staa der med bare Hænder, og meget hurtigt komme tilbage i Forhold til Købmanden og paa anden

Kettelser.

Sp. 3333, L. 6—9 f. o. „Bootschaft . . . af 29de Oktober 1890“, læs: „Bootschaft . . . af 29de November 1890“
— — — § 23 f. o. „November“, læs: „September“